

Důvěra v Boží dobrotu (Abakuk)

Texty na tento týden

Abk 1,1–8.12–17; 2,2–4; 3,17–19; Zj 14,12; Ef 5,19.20

Základní verš

„Země bude naplněna poznáním Hospodinovy slávy, jako vody pokrývají moře.“ (Abk 2,14)

Hlavní myšlenka

Nemusíme vždy chápat, proč dochází k tragédiím, ale ať se děje cokoli, můžeme důvěřovat Bohu.

Jeden kazatel hovořil o trvalé Boží přítomnosti v životních strastech. Když skončil kázání, stanul tváří v tvář ženě, která se ho se slzami v očích zeptala: „Bratře, kde byl Bůh v den, kdy zemřel můj jediný syn?“ Kazatel vyčetl v její tváři hluboký žal. Chvilí mlčel a pak odpověděl: „Na stejném místě, kde byl i v den, kdy zemřel jeho jediný Syn, aby nás zachránil před věčnou smrtí.“

Abakuk byl stejně jako my svědkem nespravedlnosti, násilí a zla. A navíc se ještě zdálo, že Bůh uprostřed toho všeho mlčí – přestože Abakuka žádal, aby důvěřoval v jeho zaslíbení.

Prorok se naplnění těchto zaslíbení nedožil, přesto se jim však naučil důvěřovat. Jeho kniha začíná přednesením stížnosti Bohu a končí jednou z nejkrásnějších písní v Bibli. Tak jako Abakuk musíme ve víře čekat na dobu, kdy bude svět naplněn „poznáním Hospodinovy slávy, jako vody pokrývají moře“.

Zaskočený prorok

¹Výnos, který přijal ve vidění prorok Abakuk. ²Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine, a ty nesyliš. Úpím k tobě pro násilí, a ty nezachraňuješ. ³Proč mi dáváš vidět ničemnosti a mlčky na trápení hledíš? Doléhají na mne zhouba a násilí, rozrostly se spory a sváry. ⁴Proto je tak ochromen zákon a nikdy se neprosadí právo. Spravedlivého obkličuje svévolník, proto je právo tak překrouceno. ⁵Pohledte na pronárody, popatřte! Ustrnete údivem nad tím, co vykonám za vašich dnů. Nebudete věřit, až se o tom bude vypravovat. ⁶Já totiž povolám Kaldejce, pronárod krutý a prchlivý, jenž projde široširou zemí, aby se zmocnil příbytků, které mu nepatří. ⁷Je příšerný a hrozný, vyhlašuje vlastní svrchované právo. ⁸Jeho koně jsou hbitější než levharti, dravější než vlci za večera; jeho jezdci uhánějí tryskem, jeho jízda se zdaleka žene, letí jako orlice, jež spěchá za kořistí. (Abk 1, 1–8)

Osobní studium

Abakuk je mezi proroky výjimečný, protože nepromlouval k lidem místo Boha, ale spíše hovořil s Bohem o lidech. Prorok zahajuje svůj zápas o pochopení Božích záměrů výkřikem: „Jak dlouho, Hospodine?“ Tato otázka je v Bibli typická pro náрек (Ž 13,2; Jr 12,4). Naznačuje, že nastala krizová situace, ze které člověk hledá vysvobození.

Krise, kvůli níž Abakuk volá o pomoc, je dána násilím, jež se ve společnosti rozšířilo. Hebrejské slovo „chamas“, které označuje násilí, se v knize Abakuk vyskytuje šestkrát. Výraz naznačuje ubližování druhým – a to jak tělesné, tak morální (Gn 6,11).

Protože je Abakuk prorok, dobře ví, jak velmi Bůh miluje spravedlnost a nenávidí útisk. Chce proto zjistit, proč Bůh dopouští, aby bezpráví pokračovalo. Všude kolem něj narůstá násilí a je porušován zákon. Abakuk vidí, jak bezbožný vítězí nad spravedlivým. Mocní překrucují spravedlnost, tak jako tomu bylo v době Ámose (Am 2,6–8) a jako tomu je tak často i dnes.

Boží odpověď odhaluje Hospodinovy budoucí plány. Hospodin použije k potrestání lidu babylonskou armádu. Tato zpráva proroka překvapuje. Je pro něj nepředstavitelné, že Bůh použije k potrestání Judy tak bezcitné vojsko. Ve verši 8 přirovnává babylonské jezdecktvo k levhartovi, vlkovi a orlici – ke třem rychlým a silným dravcům.

Babylonská armáda byla krutá a nadutá, neuznávala žádnou zodpovědnost. Porušovala nejzákladnější řád stvořeného života. Abakuk se dozvídá, že Bůh použije babylonskou armádu jako metlu svého hněvu (Iz 10,5). K potrestání dojde ještě za Abakukova života (Abk 1,5). Celá tato situace vyvolává ještě obtížnější otázky o Boží spravedlnosti.

Aplikace

Jak se můžeš naučit důvěře v Boží dobrotu a spravedlnost, když se zdá, že svět je tak plný zla a bezpráví? Co je tvým jediným východiskem?

Život z víry

¹²Cožpak nejsi od pradávna, Hospodine, svatý Bože můj? My nezemřeme. Hospodine, pověřil jsi ho soudem, Skálo, uložil jsi mu, aby trestal. ¹³Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení. Proč tedy trpíš věrolomné, mlčíš, když svévolník pohlcuje spravedlivějšího? ¹⁴Což jsi učinil lidstvo jako mořské ryby, jako havěť, nad níž nevládne nikdo? ¹⁵On udící vytahuje všechny a lapá je do své sítě, do svého nevodu je chytá. Proto se raduje a jásá. ¹⁶Proto obětuje své síti a svému nevodu pálí kadidlo; neboť skrze ně se mu dostává výborného podílu a nejtučnějšího pokrmu. ¹⁷Což bude svou síť vyprazdňovat bez přestání, bez soucitu vraždit pronárody? (Abk 1,12–17)

²Hospodin mi odpověděl, řekl: „Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst. ³Vidění už ukazuje k určitému času, míří neomylně k cíli; prodlévá-li, vyček, neboť přijde zcela jistě, zadržet se nedá.“ ⁴Pozor na opovážlivce; není v něm duše přímá. Spravedlivý bude žít pro svou věrnost. (Abk 2,2–4)

Osobní studium

Boží odpověď na prorokovy otázky (Abk 1,12–17) vyvolává ještě trýznivější dotaz: Může spravedlivý Bůh použít bezbožné k potrestání těch, kdo jsou spravedlivější než tito bezbožníci? Tato Abakukova otázka se dotýká Boží spravedlnosti.

Abakuk byl zaskočený, a to nejen zvrhlostí svého vlastního národa, ale také jistotou, že jeho zemi bude trestat jiný, ještě horší národ. Prorok si byl dobře vědom hříchů Judy, ale jeho lid, zejména jeho spravedliví příslušníci, nebyl podle jakýchkoli měřítek tak zkažený jako pohanští Babyloňané.

Abk 2,2–4 je jedním z nejdůležitějších textů v Bibli. Zvláště verš 4 vyjadřuje podstatu evangelia a je základem veršů, které měly důležité místo v protestantské reformaci (Ř 1,17; Ga 3,11; Žd 10,38). Skrze víru v Ježíše Krista získáváme Boží spravedlnost; je nám připočtena spravedlnost samotného Boha. Jeho spravedlnost se stává naší spravedlností. Tento proces známe jako „ospravedlnění z víry“.

Uprostřed veškerého zmatku a otázek týkajících se zla, spravedlnosti a spasení představuje text v Abk 2,4 ostrý kontrast mezi spravedlivými a pyšnými. Chování každé z těchto skupin předurčuje její osud: troufalý neobstojí, zatímco spravedlivý bude žít z víry. Původní hebrejské slovo pro víru (emúná) lze přeložit jako věrnost, stálost a spolehlivost. Ačkoli člověk žijící z víry není zachráněn svými skutky, jeho skutky dokazují, že žije z víry. Jeho víra se projevuje ve skutcích.

Aplikace

Jsi ospravedlněn z víry? Nebo se snažíš spravedlnost si zasloužit? Co můžeš udělat pro to, abys Bohu vyznal svá provinění a vírou přijal spravedlnost, kterou ti nabízí Ježíš Kristus? Jsi vděčný za to, že díky Ježíši získáváš Boží spravedlnost? Jak se to projevuje ve tvém životě?

Vytrvalost svatých

Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši. (Zj 14,12)

Osobní studium

Boží výrok v 2. kapitole knihy Abakuk, jenž odpovídá na prorokovu otázku zaznamenanou v Abk 1,17, pokračuje ve formě písně, která zesměšňuje pyšného utiskovatele. Tím, že prorok několikrát zmiňuje slovo „běda“ (Abk 2,6.9.12.15.19), potvrzuje poselství, že zkáza Babylonu je zpečetěna. K potrestání nepřítele dojde v souladu se zásadou „oko za oko, zub za zub“. To, co bezbožní činí svým obětem, bude nakonec učiněno jim. Sklidí to, co zasévají, protože pyšné lidské bytosti se nebudou posmívat Bohu (Ga 6,7).

Na rozdíl od utiskovatele, kterého bude nakonec soudit Bůh, je spravedlivým zaslíben věčný život v Kristu, bez ohledu na to, co se jim stane zde v tomto životě. Když kniha Zjevení popisuje věrný ostatek na konci časů, používá výraz „vytrvalost svatých“ (Zj 14,12). Spravedliví neúnavně čekají na Boží zásah, i když vědí, že k němu dojde až při druhém příchodu.

Boží odpovědi na Abakukovy otázky bylo ujištění o jeho trvalé přítomnosti. Důvěřujme v Boží přítomnost a spoléhejme na jeho soud – i když se nám zdá, že bychom měli dělat pravý opak. To je poselství nejen knihy Abakuk, ale celého zjevení v Bibli.

„Víra, která posilovala Abakuka v těžkém období zkoušek, je vírou, která nás může posílit i dnes. V těch nejtěžších situacích se má věřící člověk opřít o Zdroj všeho poznání a moci. Skrze víru v Boha se obnoví jeho odvaha.“ (OSU 148; PK 386.387)

Aplikace

Přečti si Žd 11,1–13. Jak ti tyto verše pomáhají, když zápasíš s podobnými otázkami, s nimiž se potýkal i Abakuk?

Vyšel jsi spasit svůj lid

¹⁹Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce ²⁰a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otcí ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. (Ef 5,19.20)

Osobní studium

Abakuk ve zhudebněné modlitbě (Abk 3,19) vyjadřuje, že přijímá Boží cesty. Je si plně vědom Boží moci. Prosí Hospodina, aby se rozpomněl na svou milost, až začne soud. Prorok si připomíná zprávy o velikých Božích činech v minulosti a modlí se k Bohu, aby nyní přinesl spásu. Zdá se, že stojí na rozhraní dvou údobí. Jedním pohledem se dívá zpět na událost exodu, druhým vyhlíží kupředu na den Hospodinův. Touží po tom, aby Bůh projevil svou moc.

Chvalozpěv v 3. kapitole knihy Abakuk poeticky líčí, jak Bůh vysvobodil Izrael z egyptského zajetí. To, co se stalo v době exodu, je předobrazem velkého dne soudu. Zbožní by se neměli znepokojovat kvůli Hospodinovu dni, mají čekat, vytrvat a radovat se z naděje, kterou obdrželi.

Tento chvalozpěv je však také oslavou moci, slávy a vítězství Boha. Hospodin je popsán jako svrchovaný vládce nad celou zemí. Zjevení jeho slávy lze přirovnat k nádheře vycházejícího slunce (Abk 3,4).

Bůh soudí utiskující národy; zároveň však jeho „vozy přivázejí spásu“ (Abk 3,8) Božimu lidu. Na první pohled není Boží moc vždy viditelná, ale věřící člověk ví, že Bůh je zde, ať se děje cokoli.

Abakuk nás vyzývá, abychom vyhlíželi Hospodinovu spásu. Zpíváním chvalozpěvů se věřící lidé vzájemně povzbuzují (Ef 5,19.20; Ko 3,16) k rozjímání o skutcích, které Bůh vykonal v minulosti, a k naději na slavnou budoucnost. Abakuk je názorným příkladem toho, jak lze vytrvat, když člověk žije s určitou vizí.

Aplikace

Přemýšlej o tom, jak Bůh v minulosti vedl tvůj život. Jak ti tyto zkušenosti pomáhají, když se učíš důvěřovat Bohu a jeho dobrotě bez ohledu na to, co ti přinese bezprostřední budoucnost? Proč je vždy tak důležité hledět až do věčné budoucnosti, která nás čeká?

Bůh je naše síla

***17* I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, ¹⁸ já budu jástem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása. ¹⁹ Panovník Hospodin je moje síla. Učinil mé nohy hbité jako nohy laně, po posvátných návrších mi dává šlapat. (Abk 3,17–19)**

Osobní studium

V závěrečných slovech knihy Abakuk (Abk 3,16–19) vyjadřuje prorok svůj postoj k zjevení Boží moci a dobroty. Tím, že vzpomíná na Boží spásné činy, podněcuje svou odvahu při čekání na útok nepřítele. Když vyčkává, až na jeho národ dopadne Boží soud, v hloubi své duše se chvěje strachy. Vpád může mít za následek zpusťování fíkovníků a olivovníků, jichž si obyvatelé Palestiny spolu se stejně potřebnou vinnou révou, obilím a dobyt看em tolik cenili a tak je potřebovali. Ale prorokova neochvějná víra zůstává nedotčena, protože zná živého Hospodina.

Ze svých minulých zkušeností Abakuk věděl, že Bůh je věrný. Proto se odevzdal jeho nynějším záměrům (Abk 3,16–19). Navzdory všem nepříznivým okolnostem se prorok rozhodl vložit svou důvěru v Hospodina a jeho dobrotu, i kdyby jeho situace vypadala sebezoufaleji.

Abakuk čeká v oddané víře, ačkoli nevidí žádné bezprostřední náznaky spasení. Je to prorok, který prostřednictvím slova a chvalozpěvů celá léta učil věřící, jak si mají vybudovat a prohlubovat živou víru ve Vykupitele. Svým příkladem povzbuzuje zbožné, aby rozmlouvali s Bohem, aby i ve zlých časech prověřovali svou oddanost vůči němu, aby více doufali v Hospodina a také ho chválili.

Abakuk uzavírá svou knihu nádherně vyjádřeným postojem víry: bez ohledu na to, jak těžký se může stát život, člověk může nalézt radost a sílu v Bohu. Poselství ukryté na pozadí jeho knihy zdůrazňuje, že v období útlaku, jehož konec leží v nedohlednu, je třeba trpělivě čekat na Boží spásu. „Čekání na Hospodina“ je převládajícím tématem Abakukovy knihy. I název naší církve – adventisté sedmého dne – vyjadřuje, že věříme v Ježíšův příchod a očekáváme na Krista. Proto by pro nás mělo být toto téma knihy Abakuk obzvlášť důležité.

Aplikace

I když jsou okolnosti tvého života stresující, hrozivé či bolestivé, jsi ochotný vše vložit do Božích rukou? Jsi ochoten spolu s prorokem Abakukem tváří v tvář problémům a tragédiím vyznat: „Já budu jástem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása“? Jsi ochoten trpělivě očekávat na Ježíše a jeho druhý příchod?

Podněty k zamyšlení

Přečtěte si následující komentáře a diskutujte o tom, jak nám pomáhají lépe pochopit Abakukovo poselství.

„Abakuk dostává na svou otázku odpověď. Není to odpověď ve formě myšlenek, ale ve formě událostí. Jeho odpověď určitě přijde; pokud se ti zdá, že Bůh prodlévá, vyčkej. Je pravda, že čekání je nesnesitelné; spravedlivý je zděšen tím, co vidí. Potom dostává úžasnou odpověď: ‚Spravedlivý bude žít pro svou věrnost.‘ Opět nejde o odpověď ve formě myšlenky, ale existence. Víra je důvěra v Boha, v jehož přítomnosti je mlčení formou porozumění.“ (Abraham J. Heschel, *The Prophets*, s. 143)

„Musíme neustále posilovat svou víru, jíž se držíme Božích zaslíbení, a trpělivě vyčkávat na pomoc, která přijde v pravý čas. Prorocké slovo dojde konečného naplnění až v hodině slavného příchodu našeho Spasitele, který se ukáže jako Král králů a Pán pánů. Čekání se může zdát dlouhé. V tomto období mnozí, kterým byl svěřen odpovědný úkol, zklamou. My ale spolu s prorokem, který Judu povzbuzoval v době odpadnutí, vyznejme: ‚Hospodin je ve svém svatém chrámu. Ztiš se před ním, celá země!‘ (Abk 2,20)“ (OSU 148; PK 387.388)

Otázky k rozhovoru

1. *Shrňte svými slovy Abakukův rozhovor s Bohem. Na co si prorok stěžoval především? Jak reagoval na Boží odpovědi?*
2. *Neexistuje možnost, že by upřímné otázky, a dokonce i pochybnosti, byly v Božích očích přijatelnějším náboženským postojem než čistě povrchní víra? Diskutujte společně nad svými odpověďmi.*
3. *Všechny minulé generace adventistů sedmého dne věřily, že v jejich době Kristus přijde a že spatří naplnění všech úžasných zaslíbení. Jak se my jako další generace máme naučit být trpěliví a bdělí při čekání na Ježíšův návrat?*